

Vesienhoidon toimeenpanon tehostaminen

- viranomaispainotteiset toimenpiteet esitetty asiakirjassa
- miten saisi enemmän kansalaisen tai toiminnanharjoittajan näköiseksi
- pitäisi olla käytännönläheistä ja järjestää tukea paikallisille ihmisille vesistöjen kunnostamiseen
- kalatalousalueet ja osakaskunnat → tukeminen ja kouluttaminen vesien hoitoon.
- Osakaskuntien ikärakenne ja jatkuvuus
- vesistötietoisuuden lisääminen kaikilla tasoilla alakoulusta oppilaitoksiin
- maataloudessa vesiensuojeluasioiden sisällyttäminen normaaliin tuotantoneuvontaan, ei erillisenä
- vesienhoidon pitäisi olla enemmän mukana kaavoituksessa ja mm. hulevesisuunnittelussa
- pohjavesien yhteistarkkailujärjestelmän kehittäminen

Erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien tilan turvaaminen sekä ilmastonmuutoksen vaikutusten vähentäminen

- Maataloudesta ja metsätaloudesta keskusteltiin
- Koulutus ja neuvonta hankkeiden kautta tai muuten
- Hyviä käytäntöjä ja tietoja olemassa jo nyt, mutta käytännön toteutus jää puutteelliseksi
- Tulvariskialueelle kohdistuva neuvonta säätösaloitus (maatalousalueet), kosteikot jne.
- Metsätaloustoimien osalta erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesien painotettu ohjeistus ja tarveharkinnan lisääminen
- Maanomistaja merkittävässä osassa.
- Uusia ohjauskeinoja esim. verovähennys siihen että huomioi vesistötarpeet ja toteuttaa toimenpiteitä
- Pilottihankkeilla paikallisuutta ja vaikuttavuutta

Pohjavesien laadun ja määrän turvaaminen ja vesienhoidon parempi huomioiden kaavoituksessa ja maankäytön suunnittelussa

- Kaavojen pohjalle paremmat pohjavesiselvitykset. Pohjaveden pinnankorkeuksista tai virtaussuunnista paremmat tiedot (nykyisin pelkät rajaukset)
- selvitykset tulisi saada pohjalle toimintojen sijoittamisessa
- hulevedet, imeyttäminen, johtaminen → Arviot pohjavesien määrälliseen tilaan
- Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmia on tehty. Seurantaohjelmia vain muutamissa kunnissa, saatava seurantaryhmiä (vastuut ja aikataulut)
- Suojelusuunnitelmissa tulleita tarpeita tulisi saada käyntiin
- pilaantuneet maat – MATTI –kohteiden tutkiminen ja kunnostaminen olennaista
- kokonaisvaltaisemmin hulevesisuunnittelu kaavoitukseen mukaan pinta- ja pohjavesien osalta
- sulfaattimaat → tietoisuuden lisääminen ja parempi huomiointi kaikessa

Vesielinympäristöjen parantaminen ja vaelluskalakantojen vahvistaminen

- lupien avaaminen ja velvoitteet – sotketaanko asiat tekstissä?
 - osa ei kokenut lupien avaamista hankalaksi, kaikki intressit pitäisi tarkastella
- Saimaan juoksutusten osalta virheellistä tietoa, lakimuutoksia ei ole tehty
- Mitä tarkoittaa ”saimaannorpan kuuteille riski on pienentynyt juoksutussäädännön muutoksella”?

- Jokirapukantojen vahvistaminen ja suojelu pitäisi ottaa myös huomioon
- säätiöiden syntymistä edistettävä
- hoitokalastusten lisääminen vesistöjen sisäisen kuormituksen vähentämiseksi (hoitokalastussaaliin kaupallinen hyödyntäminen)
- Täsmällinen kalastuksen säätely tietyllä alueella on tehokkaampaa kuin yleinen rahoitus
- Alkuperäisten lajien ja kantojen monimuotoisuuden turvaamisessa voisi mainita myös esim. Saimaan muut reliktilajit eli jättikatka, okakatka, halkoisjalkaäyriäinen ja härkäsimplu.

Merenhoito

- Kalankasvatuksen määrä → jos kasvaa niin kuormituksen ei tulisi kasvaa. Olisi ehkä parempi käyttää termiä vesiviljely.
- 1a-1b → Mikä on mittakaava?
- Liian vähän biodiversiteetin huomiointia ja habitaattien monimuotoisuutta
- Monimuotoisimmat alueet tulisi tunnistaa
- Tavoitteissa voisi olla selkeämmin se miten monimuotoisuutta seurataan
- Syviä pohjia monitoroidaan ja lisäksi tiettyjä vesikasveja
- Biodiversiteetista kuitenkin tietoa VELMUn kautta
- Öljyvahingon torjuntavalmiuksien parantamisesta ei ole mainintaa ja lisäksi kemikaaliriskeistä ei ole mainintaa.
- Laivaliikenteen mukana tulevien vieraslajien vähentäminen toiminnalliseksi tavoitteeksi
- Merihiekan ja soranotto ei saisi heikentää biodiversiteettiä ja suojelualueen toimivuutta ja kattavuutta
- Roskaantuminen hallintaan
- Hulevesien osalta ei mainintaa lainkaan. Mikromuovit, miten vähennetään?
- Alusliikenteen jätevedet ja laivaliikenteen ravinnepäästöjen hallinta
- 1E vaatisi konkretiaa

Pistekuormituksen aiheuttamien päästöjen hallinta (VHA1)/Jätevesihaitat hallintaan (VHA2) / Vesielinympäristölle haitallisten ja vaarallisten aineiden vähentäminen (VHA2)

- ravinnekuormitukset hoidossa pistekuormituksen osalta
- kemikaalien määrä jossakin vaiheessa kasvaa ja kokonaisvaikutukset voivat olla pahempia kuin ravinteilla
- kemikaalilietteen jatkokäsittely myös ongelma
- mikromuovi → tutkimustietoa, mistä tulee, miten käyttäytyy, ehkäisy
- haitallisia aineita sisältävien tuotteiden korvaaminen, muovin korvaaminen
- kuluttajavalintoihin vaikuttaminen tietoisuutta lisäämällä
- Lääkejäämät ja hormonit → sairaalassa paikallinen puhdistamo
- lääketeollisuudelle tuottajavastuu – jätehuolto tuotteen hintaan?
- haitalliset aineet (Hg) tulee huomioida maankäytön suunnittelussa ja käytössä (lannoitus, glyfosaatti)
- moneen asiaan tekniikka olemassa, mutta miten rahoitus saadaan hoitumaan
- tekniikka voi olla olemassa, mutta kustannukset ovat korkeita → rahoitusratkaisut?

Hajakuormituksen vähentäminen

- koulutus maanomistajille ja konekuskkeille
- tiedottaminen monimuotoisuudesta, ympäristötiedon saanti maanomistajille

- jatkuvan kasvatuksen mahdollisuus
- suojavyöhykkeet arkipäivää (metsätaloustoimissa)/saatava vesistöjen varrelle
- ojitusten ohjeistukseen panostettava
- kunnostusojitusten tarveharkinta ja ajankohta
- byrokratia raskasta, ilmoitusten teko pakko tehdä
- pellot, joita ei voi viljellä → kosteikkojen perustaminen
- maan kasvukunnon ylläpito, lannoitus, ravinteet satoon
- byrokratian keventäminen
- asenteiden muutos
- Sisäisen ja ulkoisen kuormituksen hallinta yhtä aikaa
- ympäristötiedon saanti maanomistajille
- hulevedet → mittava määrä hulevesiä puhdistamoille → rankkasateella kaatavat yli ja
- turvetuotannon ongelmien ratkaisu
- vesikasvien niitto
- tuki vesistöjen kunnostajille